

Inserati se sprejemajo in velja tristoletna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija na Dunajski cesti št. 15 v Medijatovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Medijatovi hiši, šte. 15.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Pogled nazaj in naprej.

Hitrim korakom se bližamo zopet koncu leta. Če svojo časnikarsko vest izprašujemo ali smo v tem letu storili svojo dolžnost, ali smo stali na svojem mestu, priznati si bomo morali pač marsikako slabost, marsikako pomanjkljivost; vendar živimo v zavesti, da je bil naš list vendar le na svojem mestu, da je marsikako misel sprožil, ki morda ni ostala brez sadu. S poštenim orožjem smo se branili za pošteno reč, narod budili in navduševali za vzore, ki jih za dobre in pravične imamo. Očitno bi se lahko „Slovenec“, da je kot katol. časnik premalo povdarjal katoliško stališče, in da se je večinom bavil le s posvetnimi zadevami. V tem je daleč zaostal za drugimi katoliškimi časniki, na pr. za nemškimi, ki so vsi gorč za Božjo čast in za pravice katoliške cerkve, ter to stališče v prvi vrsti povdarjajo. „Slovenec“ pa je političen časnik, in kot tak se mora pečati s posvetnimi zadevami, in njegovo delovanje meri na to, da bi se posvetne zadeve tako uravnale, da bi posvetne postave ne bile dalje v nasprotju z Božjim zakonom, da bi se med državo in med cerkvijo doseglo popolno porazumljenje, da bi se katoličani vladali s postavami, po katerih veje krščansko-katoliški duh. Strogo katoliški časniki tožijo v enomer čez brezverski duh moderne države in čez liberalne postave, toda ne iščejo sredstev, kako bi se te postave odpravili dale, kako bi se brezverske države zopet v krščanske spremenile; katoliško politični časniki, kakor „Slovenec“, pa se živo zanimajo za politično gibanje

se vdeležujejo volilnih borb, ter skušajo liberalce na njih lasnem bojišču in z njihovim orožjem, v parlamentih z ustavnimi pravicami pobiti in premagati. Katoliško-politični časniki so dosti pripomogli, da imamo zdaj v državnem zboru konservativno večino; in če ta dozdej še ni mogla popraviti grehov prejšnjih liberalnih vlad, je vsaj za prvi hip ustavila vse daljno prodiranje liberalizma, in pričakovati je od nje, da ne bo trpela novih napadov liberalizma na katoliško cerkev, ter da bo vsaj nekaj od tega popravila, kar je brezverski liberalizem pokvaril. Za to večino pa stojé in jo branijo katoliško-politični časniki, zato bo vsak priznal, da so taki časniki potrebni. „Slovenec“ se bo tedaj tudi v prihodnje še s politiko prečal, s politiko, ki se opira na trdno skalo kotelške vere, na pritojene pravice narodov do svobode in enakopravnosti.

Drugi vzrok, zakaj se je „Slovenec“ menj pečal z verskimi zadevami, bil je ta, ker je liberalizem v Avstriji opešal, in v zadnjih časih ni več tako strastno napadal katoliške cerkve. Posebno pri nas na Slovenskem so verski prepripi prenehali, v domačem, slovenskem taboru se je napravila sloga s tihim pogojem, da se katoliška cerkev v njenem delovanju dalje ne ovira, in res od te strani nismo doživeli nobenih očitnih napadov. Pri takih okoliščinah nam ni treba tako ognjevitim biti, kakor na pr. na Nemškem, kjer traje še vedno „kulturkampf“ in katolike še vedno preganjajo.

Pač hudobni duh tudi pri nas ne miruje, in ker si očitno ne upa, riže na tihem in pod zemljo, ne more nam neznano biti, da se libe-

ralizem in verska mlačnost tudi pri nas vedno širi, celó med kmečkim ljudstvom, in da je takim ljudem tudi naš list trn v peti. Pa kaj hočemo s sovražnikom, ki se nam v obraz prijaznega kaže in svoje sovraštvo taji? Čas skušnje bo prišel tudi za nas; preverjeni smo, da kedar se liberalna stranka med nami okreпча in gorečnost vernikov omaga, čakajo tudi nas hude borbe. Treba je, da se za ta čas pripravimo s pobožnim, krščanskim življenjem, da se preskrbimo z moraličnim in duševnim orožjem. Da pa število naših sovražnikov ne bo preveliko, boriti se moramo že zdaj zoper versko mlačnost, iz ktere se liberalizem najrajši rodi, in zoper hrepenenje po telesnih vžitkih, s pravo, spodbudno gorečnostjo v molitvi in dobrih delih.

Kedar bo prva puška počila, naši boste tudi „Slovenca“ že pripravljene. Do tje pa ostanimo v rezervi. Napadati koga, ne da bi za trdno vedeli, da je naš sovražnik, bi se ne spodobilo za katoliški časnik. Pač ljubljanski „Taglatt“ svojega liberalizma in sovraštva do duhovščine ne skriva; pa kaj hočemo polemizirati z listom, ki je od cele dežele že obsojen, in ki ga beró le zamorci, ki se več umiti ne dadó?

Takih misli bomo stopili v novo leto, in prosimo blagoslova Božjega za naše podvzetje in dobrovoljne materijalne in duševne podpore od naših prijateljev.

Nekaj o Bosni.

Prijatelj našega lista, ki je bival več časa v Bosni, nam poroča od tam mnogo zanimi-

Kako sem se jaz likal.

Črtice za poduk in kratek čas.

XLV.

Tretja potreba za olikanega človeka je ples. Ali kar se tega tiče, kar naravnost bodi povedano, da sem imel za to umetnost toliko talenta kakor medved ali vol. Zato se pa nisem naučil plesati, raj sem se držal glasovira, kateri me je stal toliko truda, da, s katerokoli umetnostjo bi se bil toliko vkvarjal, v vsaki bi bil moral postati umetnik. Tako me je begala in jezila, ker se mi je upirala na vse sile, da sem še na šolsko klop narisal klavijaturo in postavljaval nevkretne prste po nji ter s tem sebe in druge motil. Šlo je počasi, počasi, še počasneje in težje, ko nekda z nemščino, kakor da bi z žebljem dolbel okno v zid, a vendar sem se pomikal naprej. Saj še polž uro daleč pride, zakaj bi jaz ne premagal tistega glasovira!

S plesom ni bilo nič, pač pa z gostilnico in kavarno. Prva je bila v Gradišči, tam smo jeli shajati se „viši“, če smo imeli kaj drobiža, ker v tem kraju se ni nikdar pokazal nobeden profesor. Kedar pa smo bili suhi, smo se zbirali v „zvezdi“ na zgornji strani in tam imeli svoje deželne zборе pri pipah in smodkah, pa

le poleti in zvečer, kedar se je naredil mrak. Tam je bila beseda prosta, po ograji sedé smo kovali spletke zoper profesorje in načrte za brezobrestna nepovračljiva posojila ter še mnogo drugih lepih reči. Tista zelena ograja je zdaj padla, ni več sledu o nji, ko so jo podirali, sem jaz milo gledal, kajti koliko spominov ná - njo sem imel s tega še poznejših šolskih let!

Pride na vrsto kavarna. Prepovedana ti je, to veš iz šolskih postav, a prepovedan sad diši. Najprvo greš plašen — ne sam, ampak zapeljan po kakem prijatelju in za njega hrbtom, sedeš ž njim v najtemnejši, najbolj skrit kot, in si naročiš morda „belega“, ker prvokrat hočeš vkupiti se s par šestnicami. Vse ti je novo, tam kvartajo, tam po zeleni mizi z obrobjem pode s palicami krogle in podirajo keglje, kakor na kegljišču; tam zopet je kaj družega, n. pr. šah, kateri ti tudi ni več nov, tam poje „domino“, ki jo že tudi znaš, po mizah pa leže časniki, kakoršnih tudi nisi videl, in celó s podobami. Kako te vse to mika, kako rad bi prijel to ali ono, gledal tu in tam, ali — vsak bo poznal te na čelu, da si študent, ki nimaš pravice do tega, kar je tu pripravljeno za vsacega, še celó

za kmeta. Tvoj prijatelj, ki je tu že bolj vdomačil se, pa te vleče za saboj, le naprej, saj te nobeden ne bo snedel. Ali ti si ne upaš, marveč siliš ven in ko pride strežnik, mu pomoliš, kar si potratil, z obrazom, ki ga prosi, naj bi nikomur ne povedal, da si bil tu, saj te več ne bo, nikdar več.

Nikdar več? Oj, kako slabo poznaš svojo k slabemu nagnjeno naravo! Že drugi ali vsaj tretji dan ogovoriš prijatelja, če on tebe ne, in zopet gresta v kavarno; saj ni treba ravno šestice imeti v žepu, kavarnar ti da stol, če tudi le za 5 kr. vode s sladkorjem ali celó borno smodko za 2 kr. zahtevaš. Kmalu greš že sam, če ni tovaršije, ne dolgo in že si voditelj drugim, ker vidiš, da ti gostov, pa tudi strežnikov nobeden nič žalega ne stori; za to prav za prav tudi ni nobenega vzroka, ti si plašen, bereš le časnike ali če gledaš kako igro, si tako daleč od igralcev, da jim ne delaš napotja, in tako se privadiš kmalu, da greš v kavarno celó, če nimaš bora, da bi kaj pil ali kadil, kavarnar te ne vrže ven, če se prideš le samo gret.

Naša kavarna je bila „Nikolova“ zraven „Slona“, ena najzadnje vrste. Izbrali smo si jo zato, ker smo bili tu varni pred profesorji.

vega, pa tudi važnega za bodočnost te dežele in njenih sosednih dežel. Potrdil je naš poročevalec, kakor smo vedeli tudi po drugih virih, da se v Bosni zemljišča prav dober kup prodajajo in to prav dobra zemljišča. Tudi imajo turške cerkve mnogo neobdelanega sveta, ki bi veliko sadu donášal, ako bi bil v pridnih rokah. Enako tudi turški begi mnogo lepega sveta rodega ležati pusté, preleni, da bi ga sami obdelovali, „kmetov“ (najemnikov) pa vselej ne dobodo. Zdaj so grunti še dober kup, kakor smo že omenili; za tristo zlatov, to je nekaj čez tisoč goldinarjev, se dobi tako posestvo, kakoršnega pri nas nobeden kmet nema, blizo štiri sto oralov najlepšega sveta z velikimi gojzdi, tako da je gojzd sam trikrat več vreden, ko se zahteva za celo posestvo.

Pa to ne bo dolgo tako ostalo, že se kupujejo posestva za nemške naseljence, kakor pravi naš poročevalec, in trapisti v Banjiluki imajo bojda že nalog, kupovati posestva za tirolske izseljence. Tudi ogrskih judov po Bosni že vse mrgoli, in ti bodo vso smetano posneli, ker so se vrinili že povsod, kjer se jim kak dobiček obeta.

Če primerjamo, kako smo mi Slovenci na tesnem, in kako mora včasih mala njivica celo družino rediti, in kako vkljub vsej slovenski pridnosti ne moremo iz revščine izkopati se, in če nasprotno slišimo praviti, kako je v Bosni zemlja poceni, in kako rodovitna je ta zemlja, morajo se nam želje zbuditi po tisti zemlji, ki čaka samo pridnih rok, kakoršne so slovenske, da se spremeni v krasen vrt!

Ne danes vprvič, ampak že večkrat smo povdarjali, kako dobro bi bilo, ko bi vlada kaj storila in pomagala, da bi se pridne rodovine iz naših krajev, ki doma nemajo zadosti sveta, preselile v Bosno, ter ondašnjo zemljo kultivirale. Naš poročevalec nas je v tej misli potrdil, in zagotovil nas, da bi bil tisti največji dobrotnik slovenskega naroda, ki bi v Bosni veliko zemlje nakupil, in slovenske delavce dol poslal, ter jim vsaj toliko posodil, da bi si napravili hiše in potrebno orodje in nekoliko živeža nakupili za prvo leto. V kratkih letih bi si ti naseljenci tako pomagali, da bi dotičnemu dobrotniku ves dolg povrnili in še zemljo od njega za dobro ceno kupili, tako

da bi njemu naloženi kapital dobre obresti nesel.

Ta stvar bi se tudi tako izpeljati dala, da bi se naredilo delniško društvo na Slovenskem, ki bi imelo nalogo, kupovati posestva v Bosni, in izročiti jih potem v najem pridnim Slovincem iz kmetov.

Ugovarjalo se bo morda: „Kaj nam koristni, če nekatere preskrbimo, naša domovina pa ne bo nič od tega imela, zgubila bo še nekaj pridnih rok.“ Temu pa ni tako; kar jih bo v Bosno šlo, njih število se bo kmalo namomestilo pri nas, ker se bo za druge večji prostor naredil; Slovenci bi se že davno namnožili na več milijonov, ko bi imeli ob čem živeti in se kam razširiti. Res je, da se bodo naši izseljenci v Bosni kmalo pohrvatili; pa to vendar ni zguba za nas, saj ostanejo Jugoslovani, in oni se bodo gotovo še dolgo spominjali svoje prvotne domovine, in če jim bo dobro šlo, bodo gotovo marsikteremu Slovincu h kruhu pripomogli; oni bodo nekaka zveza med Slovenci in Bošnjaki, in okreplili bodo avstrijsko-katoliški živelj v Bosni zato bi ravno avstrijska vlada morala tako podvzetje na vso moč podpirati.

Ker bo ta stvar gotovo še v državnem zboru na vrsto prišla, zato naj bodo prošeni naši poslanci, naj delajo na to, da se bo Bosna po Slovincih kultivirala, ker Slovence priporočajo mnoge dobre lastnosti; vprvič se bosanskega narečja lahko naučé in se bodo s tamošnjim prebivalstvom najpreje spijili, ne da bi prouzročili kako mržnjo do avstrijskega življa; vdrugé so znani kot marljivi in pridni, kakor tudi umni poljedelci; vtretjič so zvesti Avstrijanci in katoličani, ter bodo pomnožili Avstriji prijazni katoliški živelj v Bosni; četrtrič so blizo, in bodo tako s svojo prvotno domovino vedno v dotiki ostali, in se priskrbeli iz nje s potrebnimi stvarmi, lože, ko oddaljeni Tirolci. Našlo bi se še več takih uzrokov, ki posebno Slovence priporočajo za naseljence v Bosni, in kdor bo to stvar podpiral, gotovo si bo zaslužil zahvalo mnogih slovenskih rodovin in cele domovine, ki nema več dosti kruha za nas vse. Ako se dolenska železnica zida in nadaljuje do Sarajeva, potem smo Bosni prav blizo, in naši izseljenci bodo

kakor doma, ne bo jim prav nič dolg čas, ker jim bodo časniki iz bele Ljubljane v 24 urah prinašali novice iz male Slovenije; bolj ko kedaj se bomo oklenili slovenskega juga, kjer edino nam pšenica cvete, in le tam je naš zaščit zoper naval zapadnih narodov.

Marsikteri hlapec, marsiktera dekla, ki zdaj pridno delata, akoravno nemata upanja, da bi si mogla kedaj napraviti lastno ognjišče, bosta potem toliko bolj pridno delala, ako se jima zemljišče v Bosni v najem dá, z upanjem, da bo kedaj njuno, ako se jim prilžnost dá, da se zamoreta vzeti in ustanoviti svojo rodovino, česar v revni domovini slovenski nista mogla. Tudi marsikateri revni gruntar ali polgruntar na Slovenskem, ki ima namesto enega kar po šest, sedem krepkih sinov, bo z veseljem dva ali tri sinove v Bosno odpotovati pustil, ako se jim tam upanje odpre, da postanejo samostojni posestniki, in jim bo tudi po svoji moči pomagal; kajti svoje revno posestvo zamore le enemu zapustiti, vsi drugi morajo potem za hlapce služiti. Ko bi se takim izseljencem le zemlja priskrbela; nekaj orodja in druge pomoči bodo že od doma dobili.

Zato ponavljamo še enkrat in gorko priporočamo svoj nasvet, naj bi premožni Slovenci napravili tako delniško društvo za nakup posestev v Bosni. O tej važni stvari prosimo, naj bi še drugi rodoljubi svoje mnenje povedali!

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 22. decembra.

Vojna postava je bila vendar sprejeta z dvetretjinsko večino, ker je okoli 40 levčarjev zanjo glasovalo. Iz levega kluba so za postavo govorili Pajer, Hofer, Alter in Süss. Med naprednjaki, ki so enoglasno zoper postavo glasovali, bila je velika razjarjenost nad „odpadom“ levčarjev. Še govoriti jih niso pustili, ter so zmirom vmes vpili, vikali in sikali. Ta terorizem se je nadaljeval tudi pri glasovanju. Kedar je kateri od levčarjev za postavo glasoval, vzdignil se je na skrajni levici med naprednjaki rogljiv smeh in krohotanje. S tem so naprednjaki menda mislili omahljive liberalce še v zadnjem trenutku pre-

Zahajala je pač tje vsake vrste sodrga, posebno tisti odraščeni „gassenlumpi“, ki so prežali tu na kmete in vojaške šarže, da so jih pri kartah drli. Tem smo bili mi trn v peti, žugali so nam zmiraj, da nas bodo v šoli zatožili, če bomo takrat okoli njih stali, kedar bodo kvartali. Koga se ubogi študent ne bo bal! Zato smo se zmiraj daleč od njih držali, kedar so h kvartam sedli, ker mi smo hodili v kavarno le zavoljo gorkote in branja časnikov, nekteri so tudi za poskušnjo dregali po biljardu.

V kako lepi družbi smo tu bili, kažete dve dogodbi, ki ste se vpričo nas zgodili. Nekega večera, menda v soboto — ker se mi nismo imeli nič učiti za šolo, so bili tisti „gaurarji“, kakor smo jih imenovali, pri kvartah na goljufiv način obrali nekega podčastnika, ki jim je v krepplje padel, za ves denar, kar ga je pri sebi imel in ki ni bil njegov, jaz pa sem zunaj videl, kako so si ga razdelili med sabo. Nesrečni vojak je odšel ves razburjen — in drugi dan so ga našli na železni cesti zunaj mesta vsega raztrganega, v obupnosti se je bil vlegel pod kolesa hlaiona, ki so ga vsega strla. Nas, ki smo vzrok vedeli, je to močno prestrašilo, a kar strmeli smo, ko so

se par dni pozneje oni tolovaji v kavarni zopet zbrali in se posmehovali, ko je bila govorica o nesrečnem vojaku.

„Zakaj je pa šel igrat z nami!“ — so se rugali — „naj le še pride kateri tak, ravno tako ga bomo oskubili, če prav potem v vodo skoči.“

In res, čez par dni so imeli zopet enega v rokah, ta je bil podoben mesarju in jako krepke postave. Igrali so „cvik“ in mož je bil zmiraj v „lebetu“, dobival pa je posebno eden z dolgo brado in boljšo obleko. Mi smo to od daleč videli in slišali, ker bliže si nismo upali, ter sklenili svariti moža. To smo naredili tako-le. Eden izmed nas je šel ven ter popobu v kuhinji poklical onega moža na dvorišče. Tam mu pove, kakim volkovom je v roke padel, mož se prestraši, a reče, da jih bo že splačal. Kmalu pride nazaj, a ne reče nič, ampak igra naprej, mi smo samo to videli, da je na tistega z dolgo brado silno pazil. Ko zopet enkrat pride s kraljem v „lebet“, skoči kviško in vdari dolgobradca s svojo težko pestjo po roki in — trije „asi“ padejo onemu z rokava, četrti je bil na mizi. Vse skoči kviško, mož zgrabi denar in s klicem: „a, tako lumpje vi!“ zgrabi onega za dolgo

brado, potegne z vso močjo in — strašen prizor! Brada je skoro vsa v njegovih rokah odtrgana, a z lica onega se vlije kri, on zarjove in pade znak, mi pa vsi ven in nikdar več nas ni bilo v to kavarno nobenega. Tudi druge si za to leto nismo izbrali, ker se je pričela spomlad in potem je bila naša kavarna „zvezda“ ali pa če smo kaj „bora“ imeli, smo šli v kako gostilno na „masele“ piva, in če je bilo zraven kegljišče, tem bolje; da je bilo le denarja za pjačo, postavljajca in pušco, pa je bilo dobro, zgubo in dobiček smo si med seboj dolžni ostajali.

„Kaj pa s šolo?“ — bo gotovo kdo prašal; — „če je bilo toliko časa za vse druge muhe, koliko ga je pa ostalo za učenje? Tak, ki tako čas trati, ni učenec, ampak vse kaj družega. Kaj so pa oče rekli?“

Da, oče! Kaj bi bili rekli, če bi bili vedeli, da jaz ne sedim vedno za šolskimi knjigami, da nsem ob Marijnem zvoneni domá! Gostilnico bi mi bili še odpustili, ker so me večkrat sami že váno peljali, nikakor pa ne kavarne in celo gledišča. Zadaje je bilo pri njih na posebno slabem glasu, ker jim je bila prejšnja moja gospodinja rekla, da ljudje hodijo vá nj le babe gledat. Čeravno sem bil že

strašiti in tako pridobiti. Pa ni šlo, kajti postava je dobila še 5 glasov nad dvetretjinsko večino. Kranjski, goriški, tržaški, isterski in dalmatinski poslanci so vsi za postavbo glasovali, tedaj tudi Schwegel, Taufferer, Pajer, Vidulich, Wittmann in Rabl; samo Lazzarini in Ivanic nista bila navzoča. Tisti Ivanič, ki je v zaderski okolici voljen, in se pusti „Srba“ in Slovana (?) zmirjati, glasuje v vseh rečeh z ustavoverci in misli, da mora svoje „srpstvo“ s tem kazati, da zoper svoje slovanske brate deluje in glasuje. Taki so pravoslavni; saj tudi Rusini niso za dlako boljši. Prav nič se ne čudimo, da Hrvatje ne morejo shajati s Srbij, kdo bo s takimi „brati“ shajal, ki se vedno oklepajo naših sovražnikov?!

Glasovanje o vojni postavi pa ni ostalo brez važnih nasledkov. Edinost ustavoverne stranke je proč, je razkrhana! Naprednjaki so koj po seji svojim sedmerim udom skupne ustavoverne komisije ukazali izstopiti, in so razdrli s tem vsako zvezo s klubom liberalcev. To je za nas vesela novica!

Na praznike so prišli naši poslanci domu, ker je državni zbor odložen do 15. januarja po novem letu.

Listi so zdaj razglasili **spomenico čeških poslancev**, kjer se zahteva ravnopravnost v šolah in uradih za dežele Češko, Moravsko in Šlezijo.

Akoravno Čehi mnogo narodnih srednjih in viših šol že imajo (mi Slovenci pa nobene) in akoravno so tam ljudske šole narodne (pri nas se pa nemščina usiluje), vendar zahtevajo še več, tako da bodo z Nemci popolnoma ravnopravni. Spomenica je preobširna, in je ne moremo ponatisniti, sicer bi tudi naših bralcev toliko ne zanimala. Kadar se Čehom želje izpolnijo, morda tudi za nas Slovence kaj odpade?

Čeravno se verjeten vir pokazati ne more, vendar se trdovratno vzdržuje govornica po Ljubljani, da bo deželni glavar Kaltenegger moral v kratkem odstopiti. O razpuščenju deželnega zbora se pa nič ne sliši.

Vnanje države.

Belgiški vojni minister hoče imeti tudi močoo armado, in da bi mu to obveljalo, je nedavno govoril: „Položaj Evrope je skrivnosten in nevaren. Francozi in Nemci se grdo

gledajo, in si bodo v kratkem v lase skočili. Zate moramo tudi mi na vse pripravljeni biti.“

Na **Francoskem** se hočejo skrajni levičarji zvezati s bonapartisti zoper vlado. Kako je Francozom brezverski duh že glave smešal, vidi se iz predloga, ki ga je stavlil Roche v mestnem zboru pariškem, da naj se vsi stroški za verske potrebe zbršejo in ustavi. Predlog ima bojda upanje, da bo sprejet.

Grki in Turki se zdaj že eno leto pogajajo za nove meje, pa niso še za las dalje prišli. Zdaj je spet Sava paša Grkom naznanil, da hoče grške predloge še natančneje študirati! Po tej poti ne bodo Grki nič dosegli.

Zastran Guzinja so listi poročali, da je Rusija zahtevala od Turčije, naj Guzinje in Plavo nemudoma preda **Črnogorcem**, da pa druge vlasti niso podpirale Rusije v tej terjatvi. Ta vest se pa popravlja iz Petrograda tako, da so druge vlasti vsakako enega mnenja z Rusijo, ter da so opozorile Turčijo na nepopoljne nasledke, ki bi znali narasti iz preziranja berlinske pogodbe.

Na Francoskem je **Jules Simon** se jako nepovoljno izrazil o Ferry-evih šolskih postavah, ter v fulminantnih stavkih branil svobodo sploh, in svobodo katoliške cerkve in staršev do poduka mladine. On pravi da takozvani liberalci hočejo svobodo le za se, drugim je pa ne privoščijo, in to bo sedajno liberalno vlado pokopalo.

Na **Ruskem** se je polastil vseh poštenih ljudi velik stud in gnjus pred nihilisti, ker vidijo, da tako pošten in blagodušen car kakor je Aleksander II., ni življenja varen.

Domače novice.

V Ljubljani, 23. decembra.

(*Železnica z Ljubljane v Kamnik.*) „Nar.“ poroča, da se je sestavila družba posestnikov, ki mislijo prositi dovoljenja za delanje železnice z Ljubljane v Kamnik. Ta železnica bi se po večem držala vojnike ceste. Dobro, če se ta namen izvrši.

(*Naši poslanci*) so že po večem prišli z Dunaja, ker imajo do 15. januarja prihodnjega leta praznike. Kaj so nam prinesli za Božične

praznike, se še ne vé, prišli pa so prav veselih nad. Bog daj, da bi bili kaj dosegli!

(*Zavoljo volitve državnega poslanca na Dolenjskem*) je bilo včeraj popoldne posvetovanje centralnega odbora v Ljubljani, da se po došlih poročilih z Dolenjskega postavi kandidat za mesto grofa Barbota. Postavljen je bil knez Ernst Windischgrätz. Oklic prihodnjič.

(*Vabilo gospodom društvenikom narodne čitalnice Ljubljanske*) v občni zbor dne 26. decembra 1879 dopoldne ob 11. uri v čitalnični dvorani. Vrsta obravnavam: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Nasvet čitalničnega odbora za premembo društvenih pravil. 5. Nasveti posameznih društvenikov. 6. Volitev dveh pregledovalcev za račun. 7. Volitev 15 odbornikov. Opomba. Z ozirom na nasvet gledé premembe pravil naj izvolijo gosp. društveniki se prav obilno vdeležiti tega občnega zbora.

(*Baron Taufferer*), na čegar nevstrašljivost so naši ljubljanski kazinoti tako zanašali se, je pri zadnjem glasovanju za vojaško postavbo s svojim glasom pristopil drugim kranjskim poslancem — enako baronu Žvegeljnu, ki je že prej glasoval za to postavbo. Prav tako! Tudi nas veseli, da najdemo barona na pravi poti; morda se bo sčasoma popolnoma odpovedal „prokletim grabljam“ — zdaj tako zlomljenim.

(*Nov vožni red pri južni železnici.*) Z novim letom se bodo upeljali pri južni železnici med Trstom in Dunajem ponočni brzovlaki, ki bodo odhajali iz Dunaja ob pol sedmih zvečer in prihajali v Trst ob desetih dopoldne. Iz Trsta pa bo odhajal nasprotni brzovlak ob šestih zvečer in prihajal na Dunaj drugo jutro ob tri četrti na deset. Za ta vlak so le karte prvega in drugega reda, samo od Trsta do Ljubljane se bodo dobile tudi karte tretjega razreda. Iz Trsta se pelje čez osem ur potem lahko v Reko. Brzovlaki podnevi pa bodo hodili le iz Dunaja v Maribor; to bo imelo ta nasledek, da bomo dunajske časnike za 13 ur pozneje dobivali.

(*Vitez Kaltenegger*) je bil v sredo pri cesarju v avdijenci. Ker tudi „Tagblatt“ potrjuje, da se sedež deželnega glavarja maje, je mogoče, da gosp. finančni prokurator opravičuje

za vojaka odrastel, bi bila vendar z očetom še zaplesala, če bi vedeli za te moje „lumparije“.

Res, do vojaka sem bil že zrastel, to naj tu kar povem, predno gremo v šolo nazaj. Nekega dne mi prineso oče vabilo kamniškega okrajnega predsedništva, ki me kliče v „cesarsko službo“. Če me bodo potrdili zá-njo. Šel sem najprej domú, kjer so mati mi skuhali zeljnato kašo, pa jo prinesli na mizo z obrazom še kisiejšim od zelja.

„Saj sem vedela, da bo tako“ — so tarnali reva — „zdaj ga bodo k soldatom potrdili, pa ne bo gospod in jaz ga ne bom nič več videla.“

„Ej, ne tuli no!“ — se oglasijo oče — „jaz sem bil v njegovih letih bolj močan, ko on, pa me vendar niso potrdili. Saj ga vidiš, da je komaj za pastirja, ne pa, da bi flinto nosil. Še za časa Francozov, ko je moralo vse iti v cesarsko suktnjo, takih niso pobirali.“

K temu uprizzoru je bil prišel ravno stric, brat matere, ki je bil svojih dobrih trideset let pri vojakah tambor. Da, dobrih trideset let je služil, pa kako! O njegovem času, to je bilo takrat, ko so bil Francozi že odšli z dežele, je bila pri nas navada, da so se vsi fantje

poskrili, kedar so bili za cesarsko suktnjo godni, ker če je kdo oblekel jo, navadno ni videl več svojega dóma. Tudi moj stric je bil potegnil v hrabe in tako se odtegoval vojaščini nekaj let, slednjč so ga bili vendar vjeli in moral je k vajakom, pri kterih je čez trideset let vlačil svoj boben po svetu, da sam ni vedel povedati, kaj vsega je obhodil. Le to je vedel, da je bil povsod, na Ogorskem, Nemškem, Laškem, v Tirolih, tam pri tisti veliki vodi, ki se jej „Rajna“ pravi, pa še tudi v strašno mrzlih krajih. Vendar je prišel zdrav domú in se potem oženil ter imel troje otrok, kterih pa zdaj tudi nobeden ni več živ.

Ta je, ko je videl moje matere kisl obraz, brž pristopil očetu s smehom:

„Nič se ne boj, Polona, ne bo nič z njega. Kar ven ga bodo sunili, ko se bo pokazal. Ta še bobna ne nese.“

Ta sramotna cenitev mojih telesnih moči me je tako razdražila, da sem v jezi rekel: „Zdaj se bom pa nalašč postavil tako, da me bodo potrdili.“

„Ne, ne,“ — pa branijo mati — „le nič se ne postavi. Prav majhnega se naredi, pa boš videl, da te ne bodo vzeli.“

Ja svojemu bratu Jurju, mojemu stricu, reko nevoljni:

„Tebe je bilo ravno treba, da si ga našunta. Ali ne veš, kako smo me vse tri sestre jokale, ko so tebe vjeli in si moral z njimi, me smo ti pa dale vse, kar smo imele denarja? Zdaj pa greš in našuntaš mojega, ki je že tako visoko v šolah, da bo nalašč soldat. Boš pa ti gospod ali pa tvoj, ki še brati ne zna, kaj ne?!“

„Nič se ne jezi, Polona“ — pravi stric na to — „saj ga ne bodo vzeli, verjemi mi. Sem ti le hotel malo ponsgajati.“

S tem je bil pogovor končan, drugi dan smo šli vsi trije, oče, mati in jaz v Kamnik. Potrjen nisem bil, še gledali me niso, kar svoje šolsko spričevalo sem pokazal, pa šel. Spodaj sta me čakala mati in oče in ko pridem vesel nazaj, reko oče:

„No, vidiš, stara, mene so ravno tako zapodili. Saj sem ti pravil, da ni za soldata! Zdaj gremo h Karolniku, da boš zopet bolje volje.“

Mati spusté težko sapa s sebe in vsi gremo h Karolniku, potem domú; drugi dan pa sem jaz že zopet v šoli, kjer so me sošolci zeló veseli — zakaj? se bo kmalu pokazalo. j

svoje politično delovanje, ter se tako vzdržati skuša.

(*Mraz in reveži.*) Nikdar ni revščina tako huda, ko po zimi, ko k gladi pritisne še mraz, in mnogi revni otročki po revnih sobah zmrzujejo, da se niti ponoči segreti ne morejo, ker jim manjka gorke odeje. Po vseh mestih nabirajo zdaj o tej zimi mile darove, da se nakupijo drva za revne ljudi, tako v Parizu, v Trstu, na Dunaji itd. Tudi v Ljubljani je včasih mestni zbor za ta namen kaj dovolil, tudi sl. hranilnica se je revežev vsasih spomnila. Ljudje se poprašujejo, zakaj se ravno letos nič ne stori v tem oziru, ker imamo ravno letos hujšo zimo, ko druga leta. Morda pripomorejo te vrstice, da se kaj stori za mestne revne rodovine, ki si nemajo s čim drv kupiti. Bog daj!

Razne reči.

— Slovenski plemenitaš. Gosp. Andrej Komelj, solkanski rojak, c. k. stotnik v bar. Maročevem polku, jako marljivi pisatelj slovenskih knjig o vojni službi, je v priznanje izvrstnega, več kot 30 letnega službovanja vsled najvišjega cesarjevega sklepa od 30. oktobra t. l. v plemeniti stan z naslovom pl. „Sočebnan“ povzdignjen. Ponosni smo na vrlega rojaka in čestitamo mu iz vsega srca: Na mnoga leta!

— Vabilo k 7. občnemu zboru čast. udov narodne čitalnice v Bizoviku, kateri bode dne 28. drudna 1879. leta. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 3. Volitve novega odbora. 4. Nasveti posameznih udov. Začetek zborovanja ob 3. uri popoldne.

Franjo Bučar, predsednik.

— Iz Cirknice 19. dec. se nam piše Iz gotovega vira smo poizvedili, da ima naš državni poslanec g. Obreza veliko upanja, da zadobi ubogim notranjskim voznikom njih krvavo zaslužene novce od Abendrotha. Naj bi se toraj vozniki med tem časom, ko bode g. državni poslanec bival doma — obrnili do njega, da poizvedo vse bolj natanjčno v tej zadevi, ker zaostali znesek zaslužene voznine za Notranjsko ni malenkost.

— Novice iz Amerike. Iz novega sveta se poročajo tri novice, ki bi se nam neverjetne zdele: mesto, ki obljubi denarja tistemu, ki se hoče v mestu naseliti; jezero, ki se samo posuši, in na kojega dnu se prikaže celo mesto; in vojni minister, ki 11 milijonov menj porabi, nego mu je dovoljeno. — Tisto mesto je Steilas v državi Washington, ki je obljubilo 2000 dolarjev njemu, ki hoče tam tovarno ustanoviti. Tisti minister je v zedinjenih državah, ker je porabil za vojno le 42 milijonov, namesto dovoljenih 53 milijonov. Tisto jezero je v Kaliforniji, ker se je posušilo, in na dnu so se pokazale še dobro ohranjene razvaline nekdanjega mesta.

— Hudiča so v Ljubljano prignali. Mnogo govorice je po deželi o neki smešni dogodbi, ki se na razne načine pripoveduje. Kolikor smo mi slišali, pa ne vemo, če natanko poročamo, bila je stvar taka. Nekje na Dolenjskem je bila vdova z malim otrokom; nje ranjki mož jej je zapustil nekaj premoženja. Necega večera stopi v sobo — hudič strašne podobe, in hoče vzeti novorojenega otroka, češ, „otrok še ni krščen, tedaj je moj, ali pa ga moraš odkupiti s svojim denarjem!“ Žena vsa prestrašena reče: „Čeravno sem le revna ženska, raje dam vendar denar, nego otroka.“ Gre in prinese hudiču svoj denar, eni pravijo 600 gl., drugi 1000 do 2000

gl. Hudič je bil denarja bolj vesel, nego otroške duše, — dokaz, da so v pekli tudi nekteri revni hudiči — in gre hitro svojo pot. Drugi dan je ženska potožila gospodu župniku svojo nesrečo. Ta je pa brž spoznal, po čem je „žmah“, in praša žensko: „Komu ste pa povedali, da imate denar?“ Ženska reče: „Nikomur družemu, ko babici.“ „Dobro“, rečejo gospod župnik, „pojdite tje k babici in pobahajte se, da imate še dosti denarja, da vam je hudič sicer papirnat denar vzel, da pa imate zlata in srebra še zadosti.“ Ženska gre k babici in se pobaha, koliko ima še denarja v zlatu in srebru, in da se za tisto še ne zmeni, kar jej je „nebodigatreba“ vzel. Med tem časom pa se je opozorila žandarmarija, in žandarji so prišli in se poskrili pod posteljo in po kotih tiste hiše, kjer je vdova stanovala. — Še tisti večer so prišli namesto enega kar trije hudiči, in zahtevali od vdove zlato in srebro. V tem hipu priskočijo žandarji in primejo hudiče za vrat. Tableau! — Hudi duhovi pa, groznih rogov. obrnjenih kožuhov, železnih verig oropani in po obrazu z vodo umiti, so se izkazali kot babica, nje mož in nju sin. Denar se je še ves pri njih dobil. Vse tri hudiče so žandarji zvezali in v Ljubljano pripeljali.

— Literatura hrvatska leta 1879.

20) Rad jugoslovske akademije znanosti i umjetnosti. Knjiga XLVI. U Zagrebu 1879. U knjižari Lavoslava Hartmana na prodaju. Tisak dioničke tiskare. Sadržaj: Prinos k naglasu u (novoj) slovenštini. Od M. Valjavca (Nastavak). Estetička ocjena Gundulićeva Osmana. Dr. Fr. Markovića. Pobirci za zemljoslavlje Dalmacije, Hrvatske in Slavonije. Od Ž. Vukasovića. Poklonjene knjige jugoslovske akademiji.

21) Monumenta spectantia historiam Slavorum meridionalium. volumen IX. Listine o odnošajih između južno za slavenstva i mletačke republike skupio i uredio Šime Ljubić. Knjiga VI. odg. 1409 do 1412. Na svrè izdala jugoslovska akademija znanosti i umjetnosti U knjižari Lavoslava Hartmana na prodaju.

22) Viestnik hrvatskoga arheološkoga društva. Godina I. Br. 1—4. Izdaje prof. Š. Ljubić. 1889.

23) Izvješće o pariškoj svjetskoj izložbi godine 1878. Podnešeno trg. obrt. komori po tajniku Milanu Krešiću. — Zagrebu. Tiskara „Narodnih Novina“.

24) Poviestni dneonik o putovanju N. V. Frane Josipa po Dalmaciji. Zadar 1879, tisak Vitalianija i Jankovića.

25) Tizika napisao B. Stewart, profesor fizike u Mančestru, preveo Stevan V. Popović, sa 48 slika. Novi Sad, izdaje štamparija A. Pajevića 1879.

26) Hamlet tragadija u pet činova. Napisao Viljem Šekspir s engleškoga preveo Konstantin Stanišić Stanika. Štamparija Štefanovića. Biograd.

27) Biblioteka za ženski svet, izdaje knjižara braće Popovića u Novom Sadu. Svezka VII. Staro vrijeme, stari običaji napisao Luki- jan Ijemijski, preveo Sava Petrović. Novi Sad 1879. Ciena 25. nov.

28) Starine na svet izdaje jugoslovska akademija znanosti in umjetnosti, knjiga X Sadržaj: Rukoviet jugoslovskih listina od S. Ljubića. Clanci hionografa trojadika o Srbina i Bugarima, Od Stojana Novakovića. — Apoditijana Persijanca priča o rodjenju Hristovu, od Stojana Novakovića. Opisi i izvodi iz nekoliko južnoslovskih rukopisa od Jagića. — Apokrifna priča o Jovu, od St. Novakovića. —

Narodna predavanja o boju Kosovskom, pobilježena prve pole XVIII veka od Stojana Novakovića. — Dva talijanska putopisa po balkanskom poluotoku iz XVI. veka, od dr. Petra Matkovića. — Nekoliko srpskih nadpisa i bilježaka, od Ljub. Kovačevića.

Zoper

protin in putiko basorin,

je dobro zdravilo zelišna voda, ki se imenuje

ki je potrjena od cesarja, in jo izdeluje

Franc Wilhelm.

lekar v Neunkirchen.

To zdravilo so zdravniki pregledali in potem je dobilo od cesarja Franca Jožefa I. posebne pravice. S to vodo se mora človek od zunaj trdo pomazati (poribati), ter ima moč, da trganje ustavi, kri pomiri, bolečine utiši, ter je dobro zdravilo zoper slabe živce, zoper slabost in bolečine v udih, zoper protin, trganje, putiko, glavobol, omotico, bučenje v ušesih, bolečine v križu, zoper slabe in utrujene noge, (posebno dobro za gojzdarje, vojake); tudi če človeka v straneh bode, če ga trga v nogah, in enakih bolečinah je ta voda dobra za mazanje.

Flašica z zdravniškim navodom in z zavitkom vred velja 1 gl. 20 kr.

Na prodaj jo ima (4)

Peter Lassnik v Ljubljani.

V Avstro-Ogerski, Nemčiji, Franciji, Angliji, Rumuniji, Španiji, Holandiji in Portugalski varovani

Wilhelmov

čaj za čiščenje krvi proti protinu in putiko

je edino pomagalo

zimsko zdravilo.

XXXXXXXXXX	XXXXXXXXXX	XXXXXXXXXX
Devoljeno od	Poskušeno	Vsled patenta
ces kancelije	in	Nj. velič se
Dunaj	za dobro	ne sme ponarjati.
7. grudna	spoznano.	Dunaj 12. maja
1858.		1858.
XXXXXXXXXX	XXXXXXXXXX	XXXXXXXXXX

Ta čaj očisti ves život, on preišče celo telo in vse bolezni iz njega prežene.

Za zmirom ozdravi protin, putiko, trganje, odprte rane in zastarele bolezni v nogah, spolske bolezni, kraste, gobe, lešaje na životu in v licu, in sili litične bule.

Posebno dober je pri bolnih jetrih, pri hemoroidah, pri rumenici, okrepa slabe žile, odpravi bolečine v rokah in nogah, v želodcu, zapretje v spodnjem telesu, polucija, tok pri ženskah itd.

Bolezni, kakor škrofeljne, bule in enake odpravijo se hitro in dobro, če se ta čaj skoz več časa pije, ker ima to moč, da vse rezveže, in na vodo žene.

Pravega izdeluje le

Franc Wilhelm, v Neunkirchen pri Dunaju.

En zavitek, na 8 kosov razdeljen, po zdravniškem ukazu pripravljen, z navodom v raznih jezikih, velja 1 gl. in 10 kr. za zavoj.

Svarilo. Varoviti se je ponarejenih reči, in zmirom se mora zahtevati „Wilhelmov kričistilni čaj zoper protin“, ker se izdeluje več takih ponarejenih čajev zoper protin in putiko, pred katerimi vsacega svarimo.

Pravi Wilhelmov kričistilni čaj zoper protin in putiko imajo na prodaj: (1)

Peter Lassnik v Ljubljani,

Anton Leban, lekar v Postojni, Karl Šavnik, lekar v Kranji, Fr. Wacha, lekar v Metliki, Dom. Rizzoli, lekar v Novem mestu.